

Bukkeald

Buttolo

Belblatt

Kristoffer Clausen

Hubertus

Klaus Weisskirchen

Nordic Roe

RAAVILDT.DK

Viden om råvildt

Lær at lokke bukken til dig

At blade en buk

Før i tiden kaldtes det at “blade” en buk, når man frembragte lyde via et græsstrå (eller blad), som kunne lokke bukken til jægeren. Man tog et græsstrå eller blad, og anbragte det mellem sine to tommelfingre. Tommelfingrene pressede man mod hinanden, så der kunne blæses ind mellem dem. Med mange timers træning, og mange græsstrå, kunne man via dette græsstrå frembringe en lyd som mindede om et lam’s kalden på gammelråen. Metoden er betydelig nemmere at beskrive, end at udføre.

I dag bruges metoden ikke, da der er fremstillet hjælperedskaber, som meget nemmere kan frembringe de ønskede lyde. Hvis man vil have succes med at bruge et bukkekald/lokkekald til at kalde bukken til sig, skal man være man bekendt med hvilke lyde man skal bruge, samt have styr på de forskellige lyde bukkekaldet kan frembringe. Derudover kræver det selvfølgelig at bukkekaldet bruges i den rigtige periode på året, nemlig i råvildtets brunstperiode.

Råvildtets brunstperiode omhandler, en forbrunst hvor råen ikke lader sig beslå samt den “rigtige” brunst, hvor råen i ét til to døgn lader sig beslå, af den buk som evt. har tilkæmpet sig denne rettighed.

Brunsten

Man kan ikke på forhånd sætte en dato for, hvornår brunsten for råvildtet starter, da dette kan varierer fra år til år, ja selv fra revir til revir. Det tætteste man kan komme en dato er et sted mellem slutningen af juli og starten af august.

Naturen er så snedigt indrettet, at råerne ikke kommer i brunst på samme dato, hvilket sikrer at alle råer bliver beslået.

Brunstjagt på råbukke i Danmark er svært at få succes med, da bukkejagten slutter før forbrunsten og den “rigtige” brunst starter. Derimod er chancerne for brunstjagt på bukke betydeligt bedre, i de lande hvor der er jagttid på bukke under selve brunsten. I Sverige, hvor bukkejagten begynder den 16. august, kommer man ofte på bagkant af brunsten. De år hvor brunsten begynder lidt senere end normalt, kan man i Sverige, hvis man er tilpas øvet i at bruge et bukkekald, kalde rigtig mange og ældre bukke til sig. De ældre bukke er det meste af året svære at komme til, men under brunsten tilsidesætter de al forsigtighed, da de vil sikre at deres gener videregives, og reagerer derfor positivt på bukkekaldene i brunstperioden.

Lydene man bruger

Uanset hvilket bukkekald man anvender for at kalde bukken til sig, arbejder man som regel med tre forskellige lyde. Alle lyde som bukken kender og reagerer på under brunsten:

- Kontaktlyd fra lam
- Kontaktlyd fra rå
- Hetzlyd fra rå

Derudover findes der i dag videooptagelser af bukke, hvor man i brunstperioden både ser og hører bukken udgive en eller anden form for kaldelyd. Om denne lyd, som kan minde om et

lams kalden, er en kaldelyd til den brunstige rå, eller et forsøg på at efterligne lammets kalden, vides af gode grunde ikke.

Kontaktlyd fra lam

De fleste jægere har hørt når et lam søgende går rundt på reviret og kalder på gammelråen. Dette kald er nemt at frembringe, og formentlig også det kald som vi bukkejægere bruger mest, da mange netop har haft succes med dette kald. Årsagen til at gammelråen reagerer på dette kald, er at de fleste gammelråder efterlader deres rålam i en form for børnehave, mens de selv er i brunst. Moder- og beskyttelses instinktet er dog stadig intakt hos gammelråen, hvorfor et lams kald, altid vil virke meget stærkt på gammelråen.

Hvis man bruger lammets kontaktlyd, ved bukken at der er stor sandsynlighed for at der er en gammelrå i nærheden, hvorfor han ofte vil komme for at tjekke om gammelråen er i brunst. Der kan også ske det at gammelråen søger tilbage til lammet, og under brunsten vil sandsynligheden for at hun har en buk i hælene være ret stor, da bukken så længe hun er i brunst følger hende tæt.

Kontaktlyd fra rå

Kontaktlyden fra råen er lidt mørkere i tonen end lammets kontaktlyd, og tiltrækker selvfølgelig bukkene i brunsten. Bukken må simpelthen frem og tjekke om denne rå som kalder, er i brunst eller ej.

Hetzlyd fra rå

Denne lyd kan man sige er “designet” til pladsbukken og vil, hvis lyden frembringes rigtigt, ofte få pladsbukken frem, da lyden indikerer at råen bliver jagtet (og stresset) af en buk. Da det er pladsbukken som har førsteret til råerne i hans område, kigger han ikke den anden vej, hvis han opdager at en mindre rangerende buk i hans område forgriber sig på hans råer. Hvis det er i den sidste halvdel af brunsten, og pladsbukken har fået beslået nogle råer, og pt. ikke er i hælene på en rå, vil pladsbukken i mange tilfælde ved denne hetzlyd, komme nærmere for at undersøge hvem der jagter med “hans” råer. På buttoloen er det den lyd man får frem, på den nederste halvdel, hvis man trykker buttoloen helt i bund.

Træning og atter træning

De unge uforsigtige og uerfarne bukke lader sig nemt lokke, og selv om de ældre bukke kaster al forsigtighed over styr, når det gælder om at sikre artens overlevelse, kræver det alligevel dygtighed at lokke en ældre buk på skudhold. Det er nemlig ikke tilfældigt at disse ældre, forsigtige og erfaringsrige bukke, som til daglig lever i det skjulte, er blevet så gamle som de er. Der findes flere forskellige bukkekald på markedet, og det er op til den enkelte jæger at vurdere, hvilket bukkekald som for ham/hende er bedst/nemtest at bruge. Nogle foretrækker at have begge hænder fri når bukkekaldet bruges, hvilket betyder at man skal vælge ét af de bukkekald som man kan have i munden, modsat den kendte Buttolo som kræver mindst én hånd

fri når den skal betjenes. Andre vælger en kombination af flere forskellige bukkekald, så man har et større repertoire at byde på.

Der findes mange gode videoer på YouTube, som beskriver de forskellige bukkekald, og de lyde som de kan frembringe. Se disse videoer og husk - at øvelse gør mester.

Jeg har i denne artikel nævnt 10 ting man skal have fokus på, når man vil lokke/kalde bukken til sig, og som tidligere nævnt kan alle jægere, uden nogen nævneværdig træning, kalde de unge bukke til sig i brunsten. At kalde de ældre bukke til sig kræver lidt mere træning, og efterhånden som brunsten aftager, bliver det langt sværere at kalde bukkene til sig.

De jægere som behersker et bukkekald og kender råvildtets lyde, får uden tvivl langt flere bukke at se under brunsten, end de jægere som ikke har sat sig ind i råvildtets lyde.

10 gode råd i forbindelse med brugen af bukkekald

1.

Sørg for at komme på plads uden at blive opdaget af råvildtet, og sørg for at have meget tyndsålede jagtsko / støvler på, så du har mulighed for at mærke grene på skovbunden, inden du træder igennem og knækker disse.

2.

Det er som udgangspunkt bedst at sidde højt placeret med et godt udsyn, evt. i en hochstand/ hochsitz, da man jo ikke på forhånd ved, fra hvilken retning bukken kommer. Jo højere man sidder placeret desto mindre risiko er der for at bukken får fært af jægeren. Vinden kan ændre retninger og snurre rundt, og hvis bukken først får fært af jægeren, er det 100% sikkert at bukken ikke kommer frem. Vælger man at sætte sig på jorden ved en busk, og man sidder i god vind, og kan se pladsbukken som ikke reagerer på bukkekaldet, kan man med fordel ruske lidt i busken, for at simulere en anden buk som fejer på denne. Dette vil pladsbukken på ingen måde acceptere, og komme farende for at se hvem der er trængt ind på hans område. Hvis man samtidig skraber lidt i jorden med en pind, forstærker dette signalet (lyden) til pladsbukken om, at der er trængt en anden buk ind på hans område, som både fejer på busken og skraber i jorden. Ulempen ved dette trick er, at pladsbukken nemt kan få fært af jægeren afhængig af vindretningen.

3.

Bukken føler sig altid bedre "beskyttet" inde i skoven, hvorfor det også er betydelig nemmere at kalde en buk frem inde i skoven, end ude på åben mark. Derfor bør det sted man vil kalde på bukken, være et godt sted inde i skoven, eller i det mindste i skovkanten.

4.

Når man er kommet på plads, skal man sidde helt stille i de første 10-15 minutter, inden man begynder at bruge bukkekaldet. Hvis bukken hører og reagerer på bukkekaldet, skal man være opmærksom på at den retter al sin opmærksomhed mod det sted lyden kommer fra, hvorfor man skal være 100% klar med riflen, før man begynder at bruge sit bukkekald.

5.

Start forsigtigt, hvilket vil sige ikke for høje lyde, men start med nogle små piv, da bukken jo kan stå rimelig tæt på. Hold en pause på nogle få minutter, hvorefter man forsigtigt kan fortsætte med at kalde igen, denne gang med lidt mere lyd på. Hold igen en pause på nogle få minutter, og start igen med at kalde. Denne gang må man godt give den fuld gas, endda så meget at man tydeligt kan fornemme at intensiteten og lyden var betydelig kraftigere end ved de to tidligere kald.

6.

Når man bruger bukkekaldet, er det vigtigt at man tænker over at sende lyden af kaldet i flere forskellige retninger. På denne måde virker det mere naturtro, som et dyr der kalder mens det er i bevægelse. Man skal passe på ikke at overdrive brugen af bukkekaldet, og hold hellere for lange end for korte pauser mellem kaldene.

7.

Når man får øje på bukken, skal man endelig ikke bruge bukkekaldet mens bukken er i bevægelse i retning mod en. Det er nu dine evner med bukkekaldet skal stå sin prøve. Man kan sammenligne det med at fiske, bukken er på "krogen", og nu skal den forsigtig hales i land. Alle sportsfisker ved at fordi man har fået en fisk på krogen, er den langtfra sikkert at man også får den med hjem.

8.

Årsagen til at nogle bukke bliver ældre end andre, er bla. at de er mere forsigtige og ingen chancer tager. Derfor er det helt normalt at den ældre forsigtige buk den sidste vej frem mod lyden hvor kaldet kommer fra, bevæger sig i en halvbue ud til en af siderne, afhængig af hvor vinden kommet fra. Dette gør den for at komme op i vinden og fange færtten af en evt. fare.

9.

Vær opmærksom på at bukken sagtens kan være i bevægelse mod bukkekaldet, men man kan bare ikke se bukken før den er rimelig tæt på, afhængig af hvor stort ens udsyn er. Det kan tage alt fra 1 minut til 30 minutter at kalde en buk til sig. Er der ikke sket noget efter ca. 45 minutters kalden, skal man nok finde et nyt sted i skoven at kalde fra. Når man beslutter sig for at forlade sin plads, bør man have siddet helt stille i mindst 15 minutter, efter man sidste gang har brugt bukkekaldet.

10.

Man ved ikke hvorfor, men nogle bukke reagerer bedst på det ene kald frem for det andet. Man kan komme ud for at nogle bukke som ikke er interesseret i lyden fra et bukkekald, lader sig lokke af et identisk bukkekald, som blot har en lille nuance i en højere eller lavere tone. Hvis man virkelige er bukkekalds-nørd, har man derfor medbragt flere bukkekald under brunstjagten.